

Matti Kurkinen

Musiikkia kahdelle tai useammalle kitaralle käytännönläheisesti oppien

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi AMK

Musiikin koulutusohjelma

Opinnäytetyö

19.11 2014

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	<i>Matti Kurkinen</i> <i>Musiikkia 2 tai useammalle kitaralle käytännönläheisesti op- pien</i> <i>18 sivua ja 2 liitettä</i> <i>19.marraskuuta 2014</i>
Tutkinto	<i>Musiikkipedagogi AMK</i>
Koulutusohjelma	Musiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Musiikkipedagogi
Ohjaaja(t)	Kai Lindberg, MuM Petri Kumela, MuM
<p>Esittelen opinnäytetyössäni säveltämäni kitaramusiikkia jonka opiskelu on tapahtunut pääasiallisesti ilman nuottikuvaa, jäljitellen.</p> <p>Pyrkimyksenäni on ollut säveltää materiaalia, jonka omaksuminen jäljitellen varsinkin vasta-alkajille olisi loogista, riittävän yksinkertaista, mutta kuitenkin musiikillisesti täysipainoisen kuuloista. Kappaleet ovat oppilas-opettaja duettoja.</p> <p>Esittelen myös säveltämäni kamarimusiikkia jonka oppimisessa jäljittelyllä on ollut suuri osuus.</p> <p>Yleisesti ottaen opinnäytetyöni käsittelee jäljittelyä musiikillisena oppimistapana.</p>	
Avainsanat	musiikki, kitaransoitto, audiovisuaalisuus, imitaatio, yhtyesoitto

Author Title	Matti Kurkinen Music for Two or More Guitars Learned in a Practical Way
Number of Pages Date	18 pages + 2 appendices 19 November 2014
Degree	Bachelor of Arts
Degree Programme	Classical Music
Specialisation option	Music Pedagogy
Instructors	Kai Lindberg, MMus Petri Kumela, MMus
<p>The topic of my final project is imitation as a way of learning music.</p> <p>In my written report, I introduce my compositions for guitar, where learning was done mainly through imitation, without reading music.</p> <p>My aim has been to compose music for especially beginners. The music should be logical and simple enough, but it should still sound musically full. These pieces are written as duos for the student and the teacher.</p> <p>I also introduce some chamber music, where the learning process is the same as mentioned before.</p>	
Keywords	Music, guitar playing, audiovisual learning, imitation, playing in a group

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Jäljittely oppimistapana	2
3	Kitarakappaleitteni teknisestä toteutuksesta	5
3.1	Oikean käden tekniikka	5
3.2	Soinnut	6
3.3	Melodia	6
4	14 etydiä oppilaalle ja opettajalle	6
4.1	Laran laulu	6
4.2	Mikaelin laulu	7
4.3	Laurin laulu	8
4.4	Anniinan laulu	8
4.5	Tyttö joen rannalla	8
4.6	Myrsky tuntureilla	8
4.7	Hawaijilainen habanera	9
4.8	Tyynen meren tarinoita	9
4.9	Horisontti	9
4.10	Ilo ja suru	9
4.11	Avaruus häät	10
4.12	Mies menneisyydestä	10
4.13	Mies tulevaisuudesta	10
4.14	Song for Kelly	11
5	Yhteissoittomateriaalia kolmelle tai useammalle kitaralle	11
5.1	Pim meets Pima	11
5.2	Norwegian wood (Lennon- McCartney)	11
5.3	Jungle train	11
5.4	Lintujen maa	12
5.5	A day at the circus	12
5.6	Milonga	12
5.7	Rumba	13
6	Sävellyksistäni yleisesti	13

7	Palaute opetustyöstäni	14
8	Musiikki harrastuksena kiireisessä yhteiskunnassa	16
9	Pohdinta	17
	Lähteet	19
	Liitteet	
	Liite 1. Nuottimateriaali	
	Liite 2. Äänitemateriaali	

1 Johdanto

Kun aloitin kitaransoiton opettajana vakituisesti opintojeni jälkeen, huomasin melko pian että oppilaan säästäminen soittotunnilla oli minulle luontainen tapa osallistua musisointiin. Oli myös mukavaa ja yhteishenkeä lisäävää toimia näin. Huomasin että tämä helpotti ja rentoutti oppilaiden soittoa niin että heille ei tapahtunut kappaleiden katkeamisia esiintymistilanteissa kovinkaan usein myöskään yksin soittaessa, koska riittävä yhdessä soitto oli luonut pohjaa soitolle. Olin huomannut kappaleiden katkeilemisen olevan esiintymistilanteissa aika tavallista. Olen aina pitänyt tätä erittäin kiusallisena asiana ja sen vuoksi päätin jollain keinoin pyrkiä tuosta ilmiöstä eroon omassa opetustyössäni. Tämä rupesikin onnistumaan melko hyvin, positiivista palautettakin tästä sain. Luulen että säästäminen ja kappaleiden läpivienti ilman pikku virheisiin pysähtelyä tuotti tulosta ja oppilaat saivat paljon yhteissoitosta varmuutta soittoonsa. Liiallinen teknisiin seikkoihin takertuminen, nyanssimerkkien hiominen yms. ei mielestäni ole oleellisin osa musiikin varhaispedagogiikkaa. Kappaleiden läpisoitto hyvässä rytmissä ja hengessä on itselleni asia numero yksi, sen jälkeen joskus ja ajan kanssa hiotaan nyansseja jotka oppilas kykenee toteuttamaan. Olen pari kertaa osallistunut oppilaideni kanssa Mauno Järvelän näppäri pelimannikursseille. Noilla kursseilla painotetaan nimenomaan soittamista, hiomistakin on aineryhmittäin, mutta yhteissoitto on pääasia. Muistan noilla kursseilla erään näppäripedagogin sanoneen, että klassisen musiikin puolella usein tapahtuva lasten yksin soittaminen on huonoa pedagogiikkaa. Yhdyn tuohon lauseeseen, mutta kyllä yksin soittoaikin voi olla jos pohjaa soitolle on rakennettu ja oppilas näin haluaa tehdä. Missään tapauksessa oppilasta ei tulisi laittaa esiintymään yksin jos kappale on liian epävarma. Epäonnistumiset voivat olla tuhoisia ja viedä soittohalut. Oppilaiden jännityksestä olen saanut aika paljon tietoa oppilaiden vanhemmilta ja he ovat pitäneet siitä että esiintyn ja soitan oppilaiden kanssa paljon.

Perinteisesti klassisen musiikin puolella opetuksen pedagogisessa osuudessa, ainakin omalla osallani silloisessa Helsingin konservatoriossa 80-luvun loppupuolella ja 90-luvun alkupuolella, opetuksen keskiössä olivat nuotit ja tekniset seikat joilla niitä tuotetaan. Esimerkiksi säästyssoittoon jolla tuettaisiin oppilaan soittoa, ei mielestäni kiinnitetty kovinkaan paljon huomiota. Esimerkki tällaisesta opetuskulttuurista tulee mieleeni: joskus 90-luvulla hyvin nuori ja vasta soittamaan alkanut oppilaani soitti kevätnäytteessä yksinään melodian, soitin mukana sointukomppia kuten aina vahvistaakseni kappaleen rytmiä ja tuodakseni siihen harmonian. Eräs kitarapedagogi sanoi: ”En tiedä voiko näin

tehdä, ohjeissa sanotaan että oppilaan tulee soittaa yksin”, näinä aikoina tuollainen tuntuu aika uskomattomalta.

Tulin jo nuorempana pohtineeksi, miksi monet asiat jotka rytmimusiikin puolella olin omaksunut levyiltä kuuntelemalla ja bändisoittoa harrastaen, eivät toteutuneet klassisen musiikin puolella ja miksi näin ei voisi olla, miksi esim. klassista kitaramusiikkia ei voisi opiskella myös korvakuulolta. Tämä tietenkin vaatii pohjatietoja, eli sointujen ja melodian sovituksellista hahmottamista, melodian soinnuttamista samoin kuin vaikkapa pop kappaleen.

Tämä johti lopulta jo aika kauan opetustyötä tehtyäni siihen, että ryhdyin kokeilemaan ja pikkuhiljaa yhä etenevissä määrin käyttämään matkimista opetustyöni runkona. Tämä johti myös siihen että omia sävellyksiä alkoi syntyä.

Esittelen opinnäytetyössäni jäljittelemällä opiskeltavia kappaleita ja niiden teknistä luonnetta. Luvussa 2 käsittelen jäljittelyä oppimistapana, luvuissa 3, 4, 5 ja 6 käsittelen säveltämääni kitaransoiton oppimateriaalia.

2 Jäljittely oppimistapana

Imitointi eli matkiminen on ihmiselle varmaankin luontaisin oppimistapa. Sitä pidemmälle menevät ihmisen henkilökohtaiset oppimisprosessit vaativat runsaasti pohjatietoa ja harjaantuneisuutta, joka voi johtaa kenties henkilökohtaiseen oivallukseen. Käsittelen kuitenkin imitaatiota tässä kaiken alkuun saattavana tekijänä.

Jäljitteleminen, eli audiovisuaalinen oppiminen tukee oppilaan havainnointikyvyn kehittymistä ja luovuutta, ja improvisaation kera voi johtaa jopa säveltämiseen. Omissa kappaleissani koen kuitenkin, varsinkin aloittelevassa vaiheessa, tärkeimmäksi oppilaan aktiivisen omaksumiskyvyn herättämisen, toisin sanoen hänet täytyy saada oppimaan audiovisuaalisesti. Tämä on tärkeää esim. yhtyesoitossa, jossa olen jo pitkään käyttänyt ”tässä ja nyt” sovitustapaa, joka on periaatteiltaan samaa kuin bändeissä tapahtuva kollektiivinen musiikin sovittaminen. Erona on tietenkin se että opettajana joudun nuo ideat useimmiten keksimään ja ryhmälle opettamaan, mutta ne opetellaan jäljitellen ja näin oppilaat ehkä saavat mallia myös oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuvaan musisointiinsa.

Omissa sävellyksissäni ja sovituksissani olen voinut näitä keinoja käyttäen sovittaa stemmat hyvinkin eritasoisten soittajien kesken siten että kokonaisuus on toiminut.

Lapsi kehittyy matkimalla, hän ottaa ympäristöstään oikeastaan kaiken. Kielellinen kehitys tapahtuu kuulemisen ja havainnoinnin kautta, kuten myös muut fyysiset toiminnot. Näistä kirjoittaa mm. Kari Ahonen kirjassaan, *Johdatus musiikin oppimiseen* (Ahonen 2004). Olisi peräti outoa elleivät nämä oppimiseen liittyvät omaksumistavat pätsisi myös musiikin oppimiseen.

Japanilainen Shinichi Suzuki oivalsi että jos lapset oppivat monimutkaisen kielen ja sen eri murteita, oppisivat he varmaankin myös musiikin kielen jos he vain olisivat sille sopivasti altistuneita. Hän myös ajatteli lasten omaavan pitkälti yhdenvertaisen omaksumiskyvyn, olosuhteiden erilaisuus sen sijaan oli hänen mukaansa merkittävin tekijä lasten omaksumiskyvyn määrittämisessä.

Imitointi eli jäljitteleminen ei ole soittotunnilla sama asia kuin ns. korvakuulolta soitto. Imitoinnilla tarkoitan esim. omissa sävellyksissäni, soittotunnilla audiovisuaalisesti opitavaa musiikkia. Pelkkä korvakuulolta soitto vaatii jo hieman soittimen hallintaa tai runsaasti omaehtoista kokeilemista äänien löytämiseksi soittimesta. Siksi jäljitellen ja muutenkin opitun soittimellisen osaamisen tulisi johtaa oppilaan omaehtoiseen harjoitteluun ja korvakuulolta soittamisen kehittymiseen. Kun oppilas omaksuu jonkun verran tietoa, esimerkiksi omissa alkeiskappaleissani olevia ääniä kitaran 1- kieleltä, vaikkapa E- duuri asteikon, kannattaa jo kokeilla korvakuulolta soiton mahdollisuutta. Kannattaa testailta oppilaan kykyä löytää jokin tietty ääni edelleen vaikkapa juuri tuolta 1- kieleltä. Olisi tärkeää että oppilaalle kehittyisi kyky löytää kuulemansa ääni tai vaikkapa pieni melodia. Harjoituksia tulisi tehdä jatkuvasti soiton kehittyessä ja tiedon määrän lisääntyessä.

Oppilas saattaa myös harjoittaa omaehtoista musisointia, ns. vapaata musisointia, mutta kun hän alkaa soittamaan musiikkioppilaitoksessa nuotinnettua musiikkia niin korvakuulolta soittaminen vähenee merkittävästi tai jää kokonaan pois, kirjoittaa Mika Vähärautio opinnäytetyössään, *Musiikkia korvakuulolta*, siteeraten Annu Tuovilan tutkimusta 7-13 vuotiaiden lasten musiikin harjoittamisesta ja musiikkiopisto-opiskelusta. Juuri tuo omaehtoisuuden säilyminen ja sen kehittyminen ovat asioita joita yritän omassa opetustyössäni kehittää.

Omaehtoisuus on avainsana musiikin opiskelussa, tunnilla käynti ja muodollinen läksyn opettelu eivät vielä johda oppilasta musiikillisen ymmärryksen äärelle. Mielestäni imitoimilla voi helpottaa huomattavasti asioiden oivaltamista. Varsinkin ryhmätyöskentelyssä edellä mainitut ominaisuudet ovat tärkeitä.

Säveltäjä/basisti Pekka Pohjola sanoo Mika Kauhasen pro gradu - tutkielmassa ettei käytä nuotteja pienbändin kanssa lainkaan, vaan esittelee stemmat ilman nuotteja soittaen jokaiselle soittajalle, näin he hänen mielestään sisäistävät musiikin paremmin (Mika Kauhanen 2004). Pohjolan tapauksessa soittajat tietenkin ovat ammattimuusikkoja, mutta mielestäni myös klassisen musiikin opetuksessa voi soveltaa samanlaisia oppimismenetelmiä kuin bändisoitossa käytetään, ja nimenomaan aloittelevassa vaiheessa. Myös Teppo Salakka kirjoittaa Musiikkipedagogin päiväkirjan artikkelissa ”Irti nuoteista johdanto nuotittomaan musisoimiseen”, nuotittoman soiton eduista verrattuna nuoteista soittoon (musiikkipedagogin päiväkirja 2012 s. 114). Hän kuvaa tilannetta jossa nuoret puhallinorkesterin soittajat huomaavat pystyvänsä soittamaan harjoittelemansa kappaleen ulkoa. Kappale ja soitto toimivat aivan uudella tavalla. Salakka puolestaan kertoo esimerkissään ulkoa oppimisesta, ei sinänsä puhtaasti jäljittelemällä oppimisesta. Nämä asiat tosiasiallisesti nivoutuvat kuitenkin hyvin saumattomasti toisiinsa, sillä musiikin opiskelun tulisi johtaa sekä kuulonvaraisen että nuotintun musiikin hallintaan. Mikäpä onkaan käytännön läheisempää kuin ammattilainen joka lukee hyvin nuotteja ja vieläpä hallitsee tuon ”omaehtoisemman” puolen.

Itse ohjatesani kitarayhtyettä olen mennyt niin pitkälle että olen opettanut osan soitettavista kappaleista täysin ilman nuotteja. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista pidemmissä moniäänisissä taidesävellyksissä, kuten myös Salakka myöhemmin kirjoituksessaan toteaa, vaan tällöin on nuotinlukutaito tarpeen. Olen tosin kyllä huomannut että osa oppilaistani on oppinut aika pitkiäkin stemmoja myös nuoteista ulkoa.

Sävellykset joissa on toistuvia lyhyitä osia ja sointukulkuja ovat ulkoa oppimisen ja ilman nuotteja opittavan musiikin perusta. Nuoteista soitettavan musiikin tulisi olla, varsinkin yhtyesoitossa, sen tasoista että se olisi opittavissa ulkoa kohtuullisessa ajassa, tai niin helppoa että nuotinluku soiton yhteydessä ei jäykistäisi soittoa.

Omia sovituksia käyttäen voidaan musiikkia sovittaa toimivaan muotoon eri ikäisten- ja tasoisten oppilaiden kanssa, kun taas valmiissa nuottisovituksissa soittajien ajatellaan useimmiten olevan samalla teknisellä tasolla keskenään.

Jäljittelyn kautta voidaan oppia myös nuotinlukua niin että ensin opitaan äänet jäljitellen, sitten opitaan sama asia nuoteista. Tätähän nykyisin jo monet oppikirjat suosittelevatkin.

Oppimispsykologisessa mielessä jäljittelemällä oppiminen edustaa perinteistä mestari-kisälli ajatusta. Kun kappaleet opitaan jäljitellen pienissä paloissa, on kysymyksessä behavioristinen oppimistapahtuma. Kun tieto lisääntyy ja oppijan omaehtoinen harjoittelu on riittävää, alkaa muotoutua konstruktivistinen oppimismalli jossa omaehtoinen tiedon käsittely lisääntyy. Nähdäkseni nämä kaksi oppimissuuntausta muodostavat kokonaisuuden johon oppiminen perustuu.

3 Kitarakappaleitteni teknisestä toteutuksesta

3.1 Oikean käden tekniikka

Oikea käden soittotekniikan luominen alkaa soittamalla peukalolla kitaran vapaat kielet matalimmasta E- kielestä ylimpään e- kieleen, sointua toistetaan 4/4 tahtilajissa. Jo tässä vaiheessa on tärkeää opettaa rytmin tarkka toteutus, se ei ole vaikeaa, koska harjoitus on helppo. Kun oppilas soittaa tätä vapaiden kielten sointua, voi opettaja soittaa päälle improvisoiden ja kuulostella oppilaan kykyä pitää rytmi. Seuraavaksi sointua soitetaan siten, että peukalo soittaa vapaa kielet tahdin ensimmäisellä neljäsosa nuotilla jonka jälkeen se palaa välittömästi 6- kielelle tukisormeksi ja samalla etusormi näppää 1- kielen tahdin toisella neljäsosanuotilla, siis soitetaan vuoronperään: peukalo (sointu), etusormi (1- kieli) 4/4 tahtilajissa, voi käyttää myös 2/4 tahtilajia.

Seuraavaksi otetaan keskisormi mukaan niin että peukalo soittaa soinnun, etusormi 1-kielen, keskisormi 1-kielen ja etusormi 1-kielen. Näin 4/4 tahtilajin jokaisella iskulla on ääniä. Peukalon tulee siis toimia tukisormena 6- kielellä. Etu- ja keskisormen vuoronäppäily olisi hyvä tehdä tässä vaiheessa apoyando soittotekniikalla (sormi pysähtyy seuraavaan kieleen), koska näin saadaan tukeva ääni ja voidaan heti alusta pitäen soittaa reilusti ja rytmissä opettajan kanssa.

3.2 Soinnut

Kun oppilas on oppinut edellisen, mikä usein onnistuu jo ensimmäisellä soittotunnilla, opetellaan ensimmäiset sointuotteet. Tässä vaiheessa opetellaan sointuja jotka ovat toteutettavissa otelaudan 2. asemasta etusormeja käyttäen. Oppilaalle tulee kertoa kielten järjestys (1, 2, 3, 4, 5, 6), ja opettaa tarkoin jäljittelemään eli imitoimaan painetun äänen paikka eli asema. Itse käytän asema sanan sijaan sanaa väli, koska äänet sijaitsevat metallinauhojen välissä ja ainakin nuoren lapsen on mielestäni helpompi se visuaalisesti ymmärtää. Näitä sointuja tuon esille säveltämieni kappaleiden yhteydessä.

3.3 Melodia

Tässä vaiheessa, jos ei vielä mennä suoraan johonkin kappaleeseen, aletaan tutkia melodian soittamista 1- kielellä, jota oppilas on jo oppinut soittamaan oikean käden etu- ja keskisormella edellä olleen sointuharjoituksen yhteydessä siten, että peukalo pysyy tukisormena 6- kielellä. Tässä vaiheessa oppilaan ei vielä tarvitse tuntea sormien nimilyhenteitä. Oppilas voi tässä vaiheessa kokeilla äänen tuottamista 1- kieleltä esim. 7. välistä kitaran kaulaa. Yhdessä opettajan kanssa he kokeilevat sitä niin että pieni pätkä musiikkia saadaan syntymään. Tärkeää tässä vaiheessa on jälleen opettaa oppilasta huomioimaan missä nauhavälissä sormi on.

4 14 etydiä oppilaalle ja opettajalle

4.1 Laran laulu

Kappaleen rakenne on A, B muotoinen, A osan sävellaji on e- molli ja B osan A- duuri. Melodia soitetaan 1- kielellä. Kappaleen soinnut opetellaan soittamaan opettajan kanssa tunnilla siten että oppilas ymmärtää kappaleen rakenteen, joka on yksinkertainen. Imi-toimalla opittuna soittotekniikka ei tunnu vaikealta. Lisäksi opettajan kanssa voimakkaasti ja rytmisä soittaen ei huomio liiaksi kiinnity esim. äänen puhtauteen soinnuissa, tärkeintä on rytmi ja kokonaisvaltainen soitto.

Kappaleen A osan melodia koostuu kolmesta sävelestä painavina sormina 3. ja 1. sormet. Olen käyttänyt vasta alkajaa ajatellen korkeita asemia, koska nauhavälit siellä ovat kapeammat. Kappale kannattaa opetella osissa, ensin A osan soinnut, sitten melodia ja

B osan melodia ja soinnut. Sointujen opettamiseen kannatta kiinnittää huomiota riittävästi. Olen itse tunnilla käyttänyt menetelmää jossa vasen käsi irrotetaan kaulalta ja yhä uudestaan haetaan sointuote kaulalta pyrkimyksenä se että lopulta sointuote menee paikalleen valmiina sormiotteena ilman että oppilas asettelee sormia erikseen otelaudalla. Täytyy tietenkin muistaa ettei kaikki aina tapahdu hetkessä ja antaa oppilaan rauhassa sulatella asioita. Opettajan on oltava hyvin intensiivinen ja eteenpäin vievä, jotta rytminen kokonaisuus muodostuu.

Kun kappale saadaan toimimaan, on oppilaalla jo selkeä käsitys sointujen ja melodian välisestä suhteesta ja tahtimäärien ymmärtämisestä. Opettaessa tulee siis tarkkaan käydä läpi kuinka monta tahtia kutakin sointua kerrallaan soitetaan. Käytän näissä kappaleissa termiä, pitkä sointu, joka on sointukierron viimeinen sointu siirryttäessä osasta toiseen. Esimerkiksi kappaleen A osan sointukierto soitetaan introna, viimeinen sointu joka on 4/4 mittainen kokonuotti, opitaan niin että sanon siinä kohti: pitkä sointu. Olen tietoisesti pyrkinyt pitämään kommunikoinnin varsinkin lasten kanssa yksinkertaisena ja selkeänä. Heitä on turha rasittaa monilla nimikkeillä, 1, 2, 3, ja 4 riittää tässä vaiheessa.

4.2 Mikaelin laulu

Mikaelin laulu on rakenteeltaan oikeastaan vain A osa, ensin soitetaan sointukierto, sitten melodia ja kerrataan kokonaisuus. Sävellaji on E- duuri. Mikaelin laulu toteutetaan samoin kuin Laran laulu. Tämän kappaleen melodia on soitettavissa 1- kielen E- duuriasteikolla. Tässä kappaleessa melodiaa voidaan kokeilla soittaa siten että i eli etusormi näppäilee melodiaa ja p eli peukalo näppäilee säestysääninä vapaata 2- kieltä. Tämä on nähtävissä nuottiesimerkissä ja kuultavissa äänite esimerkissä. Kappale sisältää tärkeän huomion, asteikoita tulisi harjoitella yhtä kieltä käyttäen, tällöin oppilas ymmärtää asteikon sävelaskel rakenteen. Asteikoiden ja opeteltavien melodioiden laulamalla oppiminen on myös tärkeää, näin oppilas oppii kuulemaan ja etsimään sävelet myös ilman nuotteja. Mikaelin laulun sävellaji on siis E- duuri. Sen transponointia G- duuriin kannattaa kokeilla. Myös E- duuri melodian asemaan siirtoa kannattaa kokeilla kolmea ylintä kieltä käyttäen. Asteikoita ja melodioita tulisi harjoitella niin että samaa sormitusta käyttäen voidaan melodiaa tai asteikkoa transponoida kaulalla idiomaattisesti.

4.3 Laurin laulu

Laurin laulun rakenne on A, B muotoinen. A osa on e- mollissa ja B osa E- duurissa. Laurin laulu on tyyliältään Laran laulua vastaava. Melodiassa on hieman enemmän ääniä ja melodia sisältää kaksi isompaa hyppyä asemasta toiseen. Näitä kannattaa hioa.

4.4 Anniinan laulu

Anniinan laulu on muodoltaan A, B muotoinen ja sävellaji E- molli. Anniinan laulu on ensimmäinen sävellys joka syntyi tarpeesta kokeilla oppimista jäljittelyyn perustuen. Emme siis aluksi käyttäneet mitään nuottikirjaa, vaan ainoastaan opetin näyttämällä Anniinalle kappaleen eri osatekijät. Prosessi kokonaisen kappaleen aikaansaamiseksi kesti muutamia soittotunteja, mutta vaikutti mielestäni lupaavalta. Tässä kuultava versio on jo hieman pidemmälle viety versio jossa alun perin yksiääninen melodia on jo kolmen sormen näppäilytekniikalla toteutettu, pidimme siis kappaleen kehitysprosessia yllä vielä siinäkin vaiheessa kun olimme jo ryhtyneet käyttämään muuta valmista kitaransoiton oppimateriaalia. Aluksi oli siis melodia 1- kielellä, sitten siihen lisättiin peukalo soittamaan säestysääntä 2-kielellä ja lopuksi tuotiin peukalo mukaan niin että se soittaa basso ääniä, m-sormi melodiaa ja i-sormi säestävää ääntä 2- kieleltä.

4.5 Tyttö joen rannalla

Tämä kappale on taas yksiosainen. Sävellaji on e- molli. Tyttö joen rannalla on oppilaan kannalta edellisiä vastaava. Tässä soitimme Petri Kumelan kanssa kappaleen siten että muunsimme melodian väliillä d-molliin kappaleen muuten ollessa e-mollissa. Tällaisia kokeiluja voi tehdä muihinkin kappaleisiini, esim. Mikaelin laulun transponointi on enemmän kuin suotavaa.

4.6 Myrsky tuntureilla

Kappale sisältää sointujakson edellä olevien kappaleiden tavoin, mutta jaksottuu tavallaan neljään eri osaan, A1 B1 A2 B2. A1 ja B1 ovat a- mollissa ja A2 ja B2 A- duurissa. Alun sointujakson jälkeen seuraa pieni kaanon jakso jossa oikean käden i-sormi näppäilee 1- kieltä ja p-sormi 2- kieltä. Seuraavassa jaksossa oikea käsi näppäilee jo kolmea

kieltä mikä on nähtävissä nuottiesimerkissä. Seuraavaksi tulee 1- kielen melodia, kaanon jakso ja melodia.

4.7 Hawaijilainen habanera

Kappaleen rakenne on A, B muotoinen. A osassa e- molli ja E- duuri vuorottelevat, B osa on G- duurissa. Tässä kappaleessa oppilaan sointuihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tärkeää on opettaa hänet soittamaan soinnut joissa on vain neljä kieltä siten ett eivät sormet osu muihin kieliin.

4.8 Tyynen meren tarinoita

Kappale on kolmiosainen, I osa on e- mollissa, II osa samoin, III osa alkaa A- duurilla mutta loppuosa on sama kuin I osan viimeinen fraasi ollen näin e- mollissa. Tässä kappaleessa opetellaan soittamaan peukalolla kitaran kolmea ylintä kieltä. Melodia on 1- kielellä. Kappaleen toinen jakso on pentanoninen melodia jossa käytetään 1 ja 2 kieliä. Kolmas jakso on taas kolmen kielen sointujakso. Viimeisessä soinnussa on sitten neljä kieltä mukana. Olen leikitellyt lasten kanssa ajatuksella kolmikielisestä soittimesta jota joku soittaa, yllättäen siihen ilmestyykin neljäs kieli.

4.9 Horisontti

Horisontti sisältää kaksi pidempää jaksoa, joita voi kutsua vaikka A ja B osiksi. A osa on e- mollissa ja B osa G- duurissa. B osan melodia on 1- kielen melodia jota vapaa 2- kieli säestää. Jaksossa jossa opettajan osuus soittaa melodiaa, on oppilaan näppäilyosuus soitettavissa 3 ja 4 kieliä näppäilemällä samoin kuin 1 ja 2 kielen näppäily on aikaisemmin tehty. Tämä kappale on aseman löytämisharjoitus jossa oppilaan on löydettävä A osassa korkea E- ääni 12. välistä 1- kieleltä ja saatava aina sen jälkeen sointu paikalleen.

4.10 Ilo ja suru

Kappale koostuu alkusoitosta, A osasta, B osasta, A osasta ja lopusta joka on sama kuin alku. Sävellaji D - h. Kappale on oppilaan kannalta näppäilyharjoitus p, i ja m sormille.

Se edellyttää myös keskittymistä harmoniaan. Tässä kannattaa opettaa oppilaalle alku-soiton ja B osan soinnut ja se milloin 3-kielen d -ääni purkautuu c# -säveleksi. Tämä kannatta tehdä niin että oppilas yrittää kuulla ilman nuotteja kyseisen sointuvaihdoksen. Sointu tulisi toteuttaa 1, 2 j 3 kieliä käyttäen niin että 2- kieli soi koko ajan vapaana kielenä.

4.11 Avaruus häät

Tämä kappale sisältää A, B ja C osan. A ja C osa ovat selkeää E- duuria ja B osa käy E- mollissa. Tämän kappaleen lähtökohtana oli erittäin motivoitunut ja jo muutakin musiisointia harrastava n. 12 vuotias poika. Tein hänelle melodian 1- kielelle ja melko pian siihen lisättiin tässä versiossa näkyvä näppäily kuvio.

4.12 Mies menneisyydestä

Kappale on kaksiosainen. A osa sisältää espanjalaistyypin riffin ja sointukukulun, B osa on melodia joka on saanut alkunsa riffistä. A osa on "E"- duurissa ja B osa selkeästi a- mollissa. Myös tämä kappale kehottaa oppilasta oppimaan sointuotteita joita tässä idiomaattisesti siirrellään. Käsi joutuu myös irtoamaan sointuotteesta ja palaamaan siihen, se siis opettaa sointuotteiden omaksumista siten, ettei sormia voi erikseen asettaa paikalleen. Tällaista oppimista pidän tärkeänä. Kun oppilas omaksuu sointuotteita, voidaan myös perinteisiä klassisen kitaran etydejä ja kappaleita lähestyä niin, että oppilas kappaleeseen tutustuessaan ensin opettelee perussoinnut ja vasta sen jälkeen ryhtyy harjoittelemaan kappaleen kirjoitettua sisältöä. Näinhän musiikkia tulisi oppia, teoreettisten asioiden tulisi aueta oman soittimen kautta.

4.13 Mies tulevaisuudesta

Kappale on A, B muotoinen. A osassa E- duuri ja E- molli sävellajit vuorottelevat, B osa on a- mollissa. Tähän pätee pitkälti samat ohjeet kuin edelliseenkin, melodian voi soittaa kitaran 1- kielellä myös yksiaanisesti ilman tässä olevaa näppäilytekniikkaa. Tässä kuten muissakin kappaleissa oppilaan sointuosuuksia voi ja kannattaisi muunnella, esimerkiksi hakea sointuja eri asemista ottaen huomioon oppilaan sen hetkisen omaksumiskyvyn.

4.14 Song for Kelly

Tässä kappaleessa on tavallaan kaksi pidempää jaksoa, niitä voi kuitenkin karkeasti kutsua A1, B2, A2 ja B2 osiksi. A1 ja B1 ovat E- mollissa, A2 ja B2 ovat A- duurissa. Tämä kappale on musiikillisen muotonsa vuoksi hieman edellisiä vaativampi ja joissain pitkissä tauoissa opettajan on osattava kärsivällisesti opettaa oppilas kuulemaan osuutensa rytminen sijoittuminen suhteessa sointukulkuun.

5 Yhteissoittomateriaalia kolmelle tai useammalle kitaralle

5.1 Pim meets Pima

Kappale koostuu alkusoitosta, A, B, ja C osista, sekä loppusoitosta. Jokaisen osan bassoänet ovat 1.stemmassa soitettavissa kitaran vapailla kielillä. Kappale on alun perin kahdelle kitaralle, mutta yhtye harjoituksissa sovitus hieman laajeni ja kappale sai uuden alun ja lopun. Nuottiesimerkissä kitaroita on kolme, mutta kuultavalla äänitteellä viisi. Kaikki sovitukselliset asiat käyvät ilmi kolmen kitaran nuotista.

5.2 Norwegian wood (Lennon- McCartney)

Tässä sovituksessa kappaleen modaalinen D pohjainen melodia transponoituu välillä G pohjaiseksi. Tässä Beatles klassikon sovituksessa on jäljittely tärkeää. Harjoittelu vaiheessa kappaleesta oli olemassa vain sointu ja melodia nuotti, lisäksi kuultava näppäilykuvio taisi olla olemassa. Sointukomppi on aika haasteellinen, mutta vuosien varrella olen huomannut kuinka tietyn tyyppiset omaehtoisesti kitaraa harjoittelevat oppilaat kykenevät niitä omaksumaa. Tässäkin on jäljitteleminen ja visuaalisesti oppiminen ollut oleellista.

5.3 Jungle train

Tässä kolmiosaisessa kappaleessa kitara-yhtyeelle ja elektroniselle taustalle on soinnullinen maailma opiskeltu imitoiden, jonkun verran on nuottejakin soitettaessa käytetty. Sävellyksen I osa on eräänlainen sointuharjoitus. Korkeimpien äänien osuus on rytmii-

harjoitus, joka soitetaan nuoteista. II osa on puolestaan pieni melodinen kappale, oppilaat ovat omaksuneet melodian ilman nuotteja, mutta myös nuottien kanssa kappaletta on soitettu. III osassa kuullaan II osan melodia, loppu kappaleesta on samaa kuin I osa.

5.4 Lintujen maa

Lintujen maa on sävellys joka on muuttanut muotoaan vuosien varrella. Senkin opiskelua on käytännönläheisyys ja suoraan näyttämällä opettaminen auttanut. A osan alla rullaava sointukuvio on toistuva, sen omaksuminen ei jo jonkin verran soittaneelle ole välttämättä kovinkaan vaikea. Myös C osan koko/puoli asteikot etenevät siten että ne ovat opittavissa visuaalisesti ja korvin. Oppilaani eivät tätä harjoitellessa ole olleet juuri tutkinto tasoltaan 2/3 pk tutkintoa pidemmällä, tosin osan soittajista käytännön taidot ja omaksumiskyky on ollut mielestäni aika korkea. Kappale on 7/8 tahtilajissa, B osan asteikko kuluissa on myös 5/8 ja 6/8 tahteja. Ne opittiin käytännön laskuharjoituksin.

5.5 A day at the circus

Tämän neliosaisen kappaleen kolme ensimmäistä osaa ovat syntyneet samoin kuin muutkin kahden kitaran kappaleet, eli tarpeesta saada oppilas heräämään ja oppimaan audiovisuaalisesti. Esimerkiksi End of summer kappaletta soittaneella pojalla oli vaikeuksia päästä kiinni kitaran alkeismateriaalin, mutta tämän hän kuitenkin oppi hyvin. Circus osa ja Evening osa ovat kromaattisia melodioita joissa kehitetään vasemman käden motorikkaa. Kappaleista muodostui pikkuhiljaa tämä neliosainen, voisiko sanoa, teos. Kappaleita yhdistää aika suuri kromaattisten sävelkulkujenkäyttö.

5.6 Milonga

Tämä kappale on pelkästään kuuntelu esimerkki käytännön läheisestä lähestymisestä musiikkiin. Kappale on soolo kitara sävellys johon opetin jäljittelemällä bossa nova sointituksen ja rytmiikan. Kappaleen on säveltänyt Alfonso Montes, ja se löytyy hänen kirjastaan, Latinatas for solo guitar.

5.7 Rumba

Kappale on kuunteluesimerkki edellisen tavoin. Sen on säveltänyt D. Core ja se löytyy Kari Jämbäckin peruskurssit kitara kirjasta.

6 Sävellyksistäni yleisesti

Sävellykseni ovat pääsääntöisesti saaneet alkunsa soittotunneilla jossa improvisoiden olen niitä oppilaita varten luonut. Olen päätenyt käyttämään kappaleissa olevia sointuja huomattuani pitkään opetustyötä tehdessäni, että moniin sinänsä hyvin aloittelevan kitaristin kappaleisiin on ollut vaikea saada tällaisia kuuden kielen sointuja, koska ne ovat aloittelijalle usein liian vaikeita sävellajien vuoksi. Olen kuitenkin halunnut että oppilas saisi heti alusta alkaen täysipainoisen kuvan kitaran soinnista, ja siksi olen päätenyt noihin kappaleissa oleviin sointuihin. Kappaleet ovat rytmeiltään ja toteutustavoiltaan samankaltaisia ja niitä ei ole tarkoitettu soitettavaksi peräjälkeen, varsinkaan yhdellä oppilaalla. Kappaleet eivät myöskään ole kronologisessa järjestyksessä eteneviä tekniikka etydejä, vaan jokainen niistä on jäljittely harjoitus, joka tulisi opiskella huolellisesti. Samankaltaisuus kappaleissa johtuu siitä että olen tuolla yksinkertaisella sointurakenteella ja enimmäkseen 1- kielen melodialla pyrkinyt saamaan aloittelevan oppilaan ymmärtämään kappaleen tahtimäärät ja rakenteen. Kappaleiden soinnut ja melodiat ovat vapaasti muunnettavissa niin muodon kannalta, kuin soittoteknisesti, näin olen niitä itse opettanut. Tähän työhön en kuitenkaan voinut kaikkia noita variaatioita kirjata, koska sävellykset täytyi kirjoittaa johonkin konkreettiseen muotoon. Mielestäni kappaleiden sisältö on sen verran helppoa, että muotorakenteet ja tuo mahdollinen kappaleiden variointi onnistuu keneltä pedagogilta vain, jos hän kappaleisiin hieman syvemmin perehtyy. Kappaleiden muotorakenne ja muu oleellinen, kuten sävellaji, on havaittavissa nuottiesimerkeissä ja äänitteillä. Viime aikoina olen myös kokeillut kappaleiden opettaja osuuk-sien opettamista hieman pidemmällä oleville oppilaille ja huomannut, että niinkin ne toimivat ollen jo selkeästi monimuotoisempia tekniseltä tasoltaan.

Yhden kielen melodiat ja helpot soinnut ovat olleet monelle oppilaalle se tapa aloittaa jolla oppiminen ja riittävä audiovisuaalisen havainnoinnin aktiivisuus on saatu alulle. Kun tällainen kappale on saatu muutamalla soittotunnilla aikaiseksi, on sen jälkeen eteneminen muunkin materiaalin pariin ollut helppoa. Käytän tällaisia hetkessä luotuja sovitusk-einoja hyvin paljon myös muun materiaalin kanssa, jolloin pieniinkin kappaleisiin saadaan yllättävän paljon erilaisia sävyjä, varsinkin jos oppilaita on samalla tunnilla vaikkapa

kolme. Olen näet yrittänyt luoda oppitunneista sellaisia että ne limittyvät niin, että oppilas jää vähäksi aikaa seuraavan oppilaan tunnille. Tämäkin on sellaista työtä jossa opettajana täytyy kyetä luomaan sovituksia nopeasti. Olen pitänyt hyvänä ajatuksena ettei yhteisöön määräävänä tekijänä ole oppilaiden soittotekninen taso tai ikä. Kaikkien kanssa voi luoda jotain mielenkiintoista.

Sävellysteni tekninen toteutus selviää varmaankin nyt muillekin paremmin nuottien ja niihin liittyvien äänitteiden myötä. Tuota muuta tunneilla tapahtuvaa sovittamista on ehkä turha yrittää ylös kirjata, äänittäminen tai video tallenne on siihen paras formaatti. Tämä opetustapa on antanut itselleni paljon, on syntynyt ideoita ja kyllästymisen vaaraa ei ole ollut.

Sanoisin vielä lopuksi omista sävellyksistäni että ne eivät missään tapauksessa voi toimia oppilaan ainoana oppimateriaalina, vaan käytän niitä harkinnan mukaan oppilaasta riippuen muun materiaalin ohessa. Parhaiten ne sopivat kokemusteni perusteella 9 vuotta ja sitä vanhemmille oppilaille. Käytän niissä olevia tekniikoita (mm. vapaiden kielten näppäily ja helpot soinnut) pienien kappaleiden (mm. Juan Antonio Muron ja Vivo kitara kirjan materiaali) monipuolistamiseen myös nuorempien oppilaiden kanssa. Luo-vuus ja tunnejärjen käyttö ovat tärkeimmät seikat hyvän ja elävän soittotunnin rakentamisessa. Kaikkein suurinta tyydytystä olen opettajana saanut, kun olen huomannut jonkun oppilaan käyttäneen omaksumistaitoja omaehtoisesti.

7 Palaute opetustyöstäni

Pyysin kitaristi/säveltäjä/taidemaalari/pedagogi Juan Antonio Muron Kuuntelemaan oppilaitteni soittoa Malmitalolla 04.29- 2014 olleeseen soitin esittely konserttiin, jossa soitimme oppilaitteni kanssa kitaramusiikkia jonka omaksumisessa imitaatiolla oli vahva osuus. Mukana oli myös omia sävellyksiäni, mm. osa edellä esittelemistäni kitara-yhtye sävellyksistä. Olin laatinut neljä kysymystä joihin pyysin häntä vastaamaan. Seuraavassa kysymykset ja vastaukset jotka hän minulle sähköpostitse antoi.

1. Mitkä elementit sävellyksissäni ovat niitä, joiden olettaisit edesauttavan kappaleiden ulkoa oppimista?

Muro: Ulkoa oppimista auttaa aina logiikka, tässä tapauksessa esim. systemaattiset sointukulut, kuten esim. jazz soittajilla, kansan soittajilla ja pop soittajilla.

Oma kommentti: Ulkoa opittujen soitunkaavojen kautta päästään olennaisimman, eli rytmin hallintaan.

2. Mitä hyötyä näiden kappaleiden soitosta voisi mielestäsi olla?

Muro: Tällä tavalla soittaminen, mitä tahansa musiikkia ja varsinkin ryhmässä, kehittää korvaa, yksi opettajan tärkeimmistä tehtävistä.

Oma kommentti: Esimerkiksi soittoteknisiä asioita kuten vaikkapa näppäilykuvioita, on mukavampi ja rennompi treenata yhdessä soittaen.

3. Mikä on näkemyksesi imitoimalla ja korvakuulolta soittamisen merkityksestä varsinkin aloittelevan soittajan kehityksessä?

Muro: Imitoimalla, korvakuulolta soittaminen luo tärkeän, jopa välttämättömän pohjan myöhempiin pyrkimyksiin, ehdottomasti myös klassista musiikkia opiskeleville.

Oma kommentti: Huomasin juuri erään oppilaani kautta kuinka helposti käy niin että oppilas soittaa jotain alkeismateriaalia nuottien avulla ja läksyt sujuvat ihan moitteettomasti, mutta kun häntä yrittää opettaa ilman nuotteja, ei matkiminen välttämättä sujukaan. Tässä on syy miksi heitä täytyy opettaa oppimaan jäljittelemällä, jotta soitto ei myöhemmin kappaleiden vaikeutuessa muuttuisi jäykäksi.

4. Säestysten laatiminen jo valmiisiin sävellyksiin, entä jopa sävellysten muuntelu erilaisin keinoin. Mitä mieltä olet näistä?

Muro: Säestysten laatiminen valmiisiin sävellyksiin ja niiden muuntelu on asennekysymys. Minusta se on ok, ensinnäkin sävelletylle musiikille, koska se osoittaa olevansa orgaaninen, muuntelukykyinen ja tarpeeksi vahva kestäämään sellaista kohtelua, ja sovittajalle/soittajalle koska se pakottaa häntä näkemään ja analysoimaan musiikkia monelta näkökulmalta.

Oma kommentti: Mielestäni mitä tahansa musiikkia voi ja pitää sovittaa eri muotoon ja tyyliin, näin tulevat esiin eri musiikkityylien väliset kytkökset ja huomataan että kysymyksessä on sama kieli. Murteet voivat vaihdella rajusti, jopa niin että niitä voidaan pitää eri

kielinä. Kaikkihan eivät tietenkään kaikkia kieliä voi hallita, mutta yleisemmän elekielen kyllä!

Hän kirjoitti vielä yleisluontoisesti pitäneensä kuulemaansa virkistävänä ja kannusti minua viemään opetustyyliäni eteenpäin. Kriittikinä tuli esille että oppilaat hänen mielestään soittivat hyvin ja helposti, mutta turhan monotonisesti. Nyansseja ja jotain tulkinnallista, kuten tunnetta, kaivattaisiin lisää. Tämä sai minut jälleen kerran pohtimaan kysymystä tavoitteitten ja oppilaiden siihen käyttämän harjoittelun välistä suhdetta. Myös aika harjoituksissa kuluu usein rytmisen puolen hiomiseen ja nyanssien hiomiseen ei jää riittävästi aikaa.

8 Musiikki harrastuksena kiireisessä yhteiskunnassa

Näinä aikoina musiikkiopistoissa pohditaan paljon musiikinopetuksen funktiota yhteiskunnassa, perinteiset opetustavat eivät tuntuisi enää riittävän. Sävellys, improvisaatio ja kehorytmiikka yms. ovat tulleet osaksi opetusta. Kriittisenä tarkastelun aiheena pidän aikamme sirpalemaisuuutta ja valtavaa informaatiotulvaa, ideoita on paljon, mutta tehdäänkö niistä mitään täysipainoisesti ja kunnolla. Mistä oppilaat löytäisivät aikaa riittävään musiikinopiskeluun, kun heidän vapaa-aikansa usein täyttyy useista eri harrasteista ja koulunkäynti vie osansa ajasta.

Tässä on yksi syy miksi käytän imitaatiota opetustyössäni ja ryhmätyöskentelyssä. Kun oppilaat oppivat osuutensa käytännön harjoitustilanteessa, on mahdollista saada aikaan helpommin jotain konkreettista. Harjoitustapa keventää heidän muutenkin raskasta kirjallisen opiskelun taakkaansa.

Käyttämäni metodi vastaa esim. amatöörikuorojen toimintamallia jossa kaikki eivät välttämättä ole nuotinlukutaitoisia. Kappaleet hiotaan pala palalta kuntoon harjoituksissa jossa suurin osa informaatiosta omaksutaan. Oppilaan tulisi tavallaan osata uusi idea tai kappale jo sillä tunnilla jolla se esitellään, sitten hän vain parantaa sen teknistä hallintaa seuraavalle oppitunnille. Tällaisessa opiskelussa jäljittely on välttämätöntä. Hyvä apukeino on myös läksyn tai idean tallentaminen videolle oppilaan älypuhelimeen. Erittäin suotavaa on että esimerkiksi tässä opinnäytetyössä esittelemäni kitarakappaleet äänitettäisiin. Opettajan osuus kannattaisi äänittää, jotta oppilas voisi harjoitella sitä säästyksen kanssa kotonaan. Tunnilla äänittäminen antaa hyvät mahdollisuudet valmiiseen äänitteeseen nähden, koska kappaleiden tempo voidaan valita tilanteen mukaan.

Monimuotoisessa opetustyyliässä jossa lähestytään musiikkia luovasti, opitaan rytmejä, sointuja yms. on pyrkimyksenäni käytännön läheisten soittotapojen opettaminen. Useampaankin kertaan olen kuullut klassista kitaraa aika pitkällekin opiskelleiden ihmisten kertovan, etteivät he opiskelujensa jälkeen ole juurikaan pystyneet käyttämään omakseen tietoa käytännön läheisissä tilanteissa. Tästä on ollut samaa mieltä myös oman työpaikkani rehtori, itsekin klassisen kitaransoiton taustan omaavana ja nykykäytännöistä perillä olevana. Tietenkin edellä olleessa esimerkissä ihmisiltä itseltään on puuttunut vaadittava omaehtoisuus harjoitteluun, he ovat vain tehneet sitä mitä läksyksi on annettu.

9 Pohdinta

Opinnäytetyötäni tehdessä jouduin miettimään sen aihepiiriä, sitä mitä painottaisin tässä työssä. Alkuperäinen idea oli käsitellä imitaatiota oppimiskäsitteenä ja esitellä muutamia omia sävellyksiä jotka perustuvat tuohon oppimismalliin. Päädyin kuitenkin ratkaisuun jossa edellä olevan aiheen esittelyn lisäksi esittelen omia sävellyksiäni aika laajasti. Päädyin myös käyttämään termejä jäljittely ja audiovisuaalisuus imitoinnin sijaan koska imitointi sanana ei ollut riittävän täsmällinen kuvaamaan oppimistyyliä jota työssäni esittelen.

Opinnäytetyöni pääfunktioiksi muodostui säveltämäni musiikki ja sen saattaminen selkeään nuotti- ja ääniteformaattiin. Nyt sitä voi ajatella tarjoavansa myös muille tahoille. Nuottien kirjoittaminen Sibelius ohjelmalla oli myös jossain määrin haasteellista, nyt perusasiat jo luonnistuvat. Äänitteiden teko on aina haasteellista. Äänimateriaali on tietenkin oleellista sellaisen oppimateriaalin ja oppimistyylin suhteen jota työssäni esille tuon.

Tätä työtä tehdessäni minulle on entistä selkeämmin hahmottunut se tosiseikka että oppimisen monet muodot eivät ole helppoja toteuttaa siinä viikkotuntikehyksessä jossa sitä musiikkiopistoissa perustasolla opiskellaan. Haasteellista on pystyä nivomaan yhteen ne monet asiat joita soittaminen ja musiikin opiskelu edellyttävät. Oppilaiden tulisi oppia luontaista käytännön läheisyyttä, mutta heidän tulisi oppia myös nuotinlukua ja muita musiikin sisällöllisiä asioita.

Yleisesti ottaen tämä työ onnistui mielestäni hyvin, se jäsentää tähänastista oppilaille säveltämäni pedagogista materiaalia. Kirjoittaessa tulee myös usein hyviä sovituksellisia ideoita, ja varsinkin näiden kappaleiden kohdalla niitä olisi ollut tarjolla useampaankin kappaleeseen, mutta kaikkea ei aina voi yhteen projektiin sisällyttää. Jos päädyn tekemään materiaalista jonkinlaista virallista julkaisua, aion kyllä tällaisia soittoteknisesti eri tavoin toteutettuja versioita näistä sävellyksistä toteuttaa. Olen myös ajatellut säveltää lisää musiikkia vasta-alkajia ajatellen, mm. eri tahtilajit ja oikean käden tekniikka harjoitukset ovat käyneet mielessäni.

Muu soittotunneillani tapahtuva jäljittelyyn ja erilaisiin sovituksellisiin keinoihin perustuva opetustyö olisi mielestäni miltei oman opinnäytetyönsä vaativa projekti. Erilaisia käytännön esimerkkejä olisi vaikka kuinka paljon, mutta aloittaessani tätä työtä minun täytyi valita jokin selkeä toteutustapa, joten valitsin omien sävellysteni esille tuonnin. Tuo muu käytännön läheisyys soittotunneilla perustuu pitkälti samoihin oppimisperiaatteisiin kuin tässä työssä esittelemäni asiat.

Lähteet

Ahonen, Kari. 2004. Johdatus musiikin oppimiseen. Finn Lectura.

Jordan - Kilkki, Päivi ym. Musiikkipedagogin päiväkirja. 2012. Opetushallitus.

Kauhanen, Mika. Pekka Pohjolasta. 2004. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.

Suzuki, Shinichi. 2002. Rakkaudella kasvatettu. Vihreä linja.

Tynjälä, Päivi. 1999. Oppiminen tiedon rakentamisena. Helsinki: Kirjayhtymä.

Vähärautio, Mika. 2005. Musiikkia korvakuuloilta. Opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kitaramusiikkia kahdelle tai useammalle kitaralle käytännönläheisesti oppien

Nuottimateriaali

Kitaramusiikkia kahdelle tai useammalle kitaralle käytännönläheisesti oppien

Äänitemateriaali